तदेतदिंद्रोमायाभिःपुरुरूपईयतेयुक्ताह्यस्यहरयःशतादशेतिश्रुत्यनुसाराद्वैतस्यानिर्वचनीयमायासहायेब्रह्मण्येवभानोपपत्तौनसत्याप्रकृतिरभ्युपेयेत्याशयवानष्टावक्रःपरिहरन्नाह दिशइति तावाएतादशैव
भूतमात्राअधिप्रज्ञंदशप्रज्ञामात्राअधिभूतमितितस्यवाचास्रष्टौपृथिवीचाग्निश्चेतिचकौषीतकीयैतरेयकयोर्दर्शनाद्दशैववागाद्याःप्रज्ञामात्राअग्न्यादीनांभूतमात्राणांस्रष्ट्र्यः दिशंतिविषयस्वरूपमतिसृजंतिताः
दिशःवागाद्यादशैवपुरुषस्यदेहाख्येपुरेवसतोजीवस्यपूर्णपरंब्रह्मैवदशशतानिसहस्रंचविभूतिभेदेनमाययाबहुरूपंभूत्वास्तीत्याहुर्वेदाः एतेनायंवैहरयोयंवैदशचसहस्राणिप्रयुतान्यर्बुदानीतियुक्ताह्यस्यहरयःश
तादशेत्येवंअंत्यपादस्यश्रौतीव्याख्यादर्शिता तथाचरज्जूरगवन्मायाबुद्धस्यबाधितापीतरस्यास्तीतिवक्तुंशक्यं परमतेतुविभोरलुप्तदृशःपुरुषस्यमुक्तौतददर्शनोक्तिरनुपपन्नादृष्टांताभावादितिभावः परापूर्वेषांस
ख्यावृणक्तिवितर्तुराणोअपरेभिरेति अनानुभूतीरवधून्वानःपूर्वीरिंद्रःशरदस्तर्तरीति रूपंरूपंप्रतिरूपोबभूवतदस्यरूपंप्रविचक्षणाय इंद्रोमायाभिःपुरुरूपईयतेयुक्ताह्यस्यहरयःशतादशेतिदाशतय्यां ॥ ४ ॥ ७ ॥
अष्टकाध्यायवर्गेऋचौऐंद्र्यौआम्नायेते अनयोरर्थः द्वयाहप्राजापत्यादेवाश्चासुराश्चतत्रकानीयसाएवदेवाज्यायांसोअसुराइतिश्रुतिप्रसिद्धाःपूर्वदेवाःस्वाभाविकासंगपाप्मरूपाःकामक्रोधादयःतेषांसख्यास
ख्यानिपरावृणक्तिदूराद्वर्जयति वितर्तुराणःततारेतितर्तुराणःतीर्णवान् तरतेर्लिडादेशःकानच्द्वित्वंबहुलंछंदसीत्युकारोंतादेशोरपरः तीव्रवैराग्याभ्यासादिमान् अपरेभिः अपरैःदेवैःशास्त्रीयैःशमदमादिभिः

अष्टावक्रउवाच दिशोदशोक्ताःपुरुषस्यलोकेसहस्रमाहुर्दशपूर्णशतानि॥ दशैवमासान्बिभ्रतिगर्भवत्योदशैरकादशदासादशार्हाः॥ १७॥

एतिप्राप्नोति सख्येत्यनुषज्यते कामादीन्जित्वाऽत्यादरेणशमादिपरोभवतीत्यर्थः एवंभूतःअनानुभूतीःअननुभवान्भ्रांतिज्ञानानिशुक्तिरजतज्ञानतुल्यानिदेहाद्यात्मज्ञानानिअवधून्वानोऽपनुदन्आत्मनस्तत्तदु
पाध्याकारतांनिषेधन्इंद्रःपरमेश्वरोप्यविद्ययाजीवभावमापन्नःसन्लब्धात्मतत्त्वोविद्वान्पूर्वीःशरदःअनादिकालप्रवृत्तकर्मवासनास्तर्तरीतिअतिशयेनतरति वीतबंधोभवतीत्यर्थः अत्रअननुभूतिपदेनशुक्तौर
जतंपश्यन्रजतंवाशुक्तिंवानानुभवतीतिलौकिकप्रयत्नेनदेहाद्यात्मज्ञानस्याननुभूतित्वंवदंतीश्रुतिर्देहादेर्मिथ्यात्वंसूचयति तद्व्युत्पादनायमंत्रोरूपमित्यादिस्तत्रमाययेतिअनृतेनाज्ञानेनेत्यर्थः सत्यत्वेतत्कार्यपदा
र्थदर्शनस्याननुभूतित्वायोगादिति शेषंस्पष्टार्थं अनानुभूतीरित्यत्रश्रावयादीन्प्रकृत्यआद्याक्षरंप्लुतंतेषामनन्वित्यस्यमध्यमित्यनेनाननुइतिवर्णत्रयस्यमध्यंप्लुतंदीर्घंभवतीतिप्रातिशाख्येदीर्घत्वविधानादननु
भूतीरित्यर्थः पदपाठश्चैवमेवेतिदिक् दशैवमासानिति यथास्त्रियोगर्भेणांतरालिकःसंबंधोबीजकुसूलन्यायेनैवमसंगस्यचिदात्मनोहंकारेणेत्यर्थः दशैरकाः आसमंतादीरयंतिउपदिशंतितत्त्वमित्येरका
स्तत्त्वदर्शिनउपदेष्टारः दशमासाःतत्त्वस्यक्षेपकाः दशअर्हास्तत्त्वविद्याधिकारिणः एवमुक्तविधंब्रह्माद्वैतंबुधानामनुभवसिद्धंमूढानांविद्वेष्यंचित्तशुद्धिमतांश्रद्धेयमित्यर्थः स्वोत्थप्रज्ञादिशोस्मिन्दशपुरिवसतः
पूरविद्याष्टकात्माताःपूर्णवस्त्वनंताःस्रगहिसमपुरांव्यापनात्पूर्णतास्य पुंपुर्योर्गर्भमाद्योरिवपृथगपृथक्त्वेनसत्यानृतेस्तःकेप्यारूढाःपदंतत्कतिचनविमुखाःकेपितत्प्राप्तियोग्याः॥ १० ॥ १७ ॥

Digitized by Google